

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 35000 K
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

*Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.*
Amen

Nem elég!

A kormány az Az Ujság zsidó-fajvédelmi lapot betiltotta. Ha e silentium örökös volna is, amit a különleges magyar viszonyok közt hinni sem merünk, még akkor is azt kellene mondanunk, hogy ez a betiltás a társadalom rákfenéjének orvoslására elégtelen. Mert amit az Az Ujság és a vele hasonszórú sajtó-maffia művel, az nem esetleges eltévelyedések vagy esetleges, talán meg sem fontolt kihágások sorozata, hanem a benne léleklő szellemnek rendszeres és céltudatos kivetődése. Nem fráziskép mondjuk, hanem mint beigazolható ténybeli állítást, hogy *nincs a földkerekségen olyan alvó hirtlopirdalom*, mint amilyen a magyarországi sajtó egyik részéé. Nincs még egy olyan újságírás a huron-indiánoktól kezdve az annyit magasztalt „művelt nyugatig”, mely a maga érdekeltségét statisztikák, érvek, elvek, szóval a tárgyias módszer helyett kizárólagosabban szolgálja a rágalom és az embervadászat alacsony eszközeivel. Nincs sajtó, mely a személyi hajszát kegyetlenebb rosszhiszeműséggel üzné egy, a nemzet testébe ékelődött idegenfajta céljaiért.

A kérdés mindig az, vajjon tolja-e közéleti férfit a hebroni szekeret s ha nem, akkor jaj neki, jobb lett volna nem is születnie. Nem is kell valakinek kifejezett antiszemitanak lenni, elég ha a keresztyén magyar őslakosság jóvoltáért emel szót, már akkor homlokára sütik a becsstelenség kabinélyegét. Akkor már a mindent meglátó Argusszemek ellenőrzése alá kerül s éberebben kísérik minden lépését s óvár figyelemmel, mintha közönséges betörő, vagy rablógylkos volna. Akkor lesve lesik őt, a feddhetetlen erkölcs felkent lovagjai, a magánéletnek legkisebb mozzanatát is firtatják, hogy az üldözött individuum mit és hol eszik, iszik, hogy üthetett egyszerű automobilra, milyen pályán és hol helyezkedett el a fia, a sógora, a komája stb. s ha az emberi gyarlóságnak csak egy szemernyi látszatát sikerül is felfedezniük, mint panama, bűn, rothadt-ság, gyalázat repül az napvilágra dübörgő rotációsak hengerei alól. Viszont nincs olyan köpönyegforgató, hitvány és szennyes gazfráter, aki ne lépne elő „nagy emberré”, ha pennát értük forgat s ha száját értük koptatja.

Ilyen erkölcsi mételeyt egyetlen nép vérkeringése sem bírhat el. Ez krónikus önmérgezés, amelynek vége a társadalom szellemének megbomlása, az állam alapjainak megrendülése, szóval a biztos enyészet. Ily tünetekkel szemben a helyi kezelés hiábavaló; annyi, mintha a lázbeteg arcán a vörös lázrózsákat befestnék. Egy, egy destruktív lap időle-

ges betiltásával semmit sem érünk el. Drákói törvény kell ide a gasszággal szemben! Csak egy paragrafusból álló. Az az újság, mely hazudik és

rágalmaz, ha e vádak alól magát a törvény előtt tisztázni nem tudja, már az első esetben is egyszerűen mindenkorra megszüntetendő.

A szocialista párt terrorja egy napra elnémitotta a magyar sajtót

A Beniczky-botrány nyomán külföldi rágalom-hadjárat indult Magyarország ellen - A vizsgálóbíró előtt Beniczky megtagadta a vallomást

Budapestről jelentik: A Beniczky-féle rágalomvallomás és az egész botrány ügye ismét egy újabb stációhoz érkezett. A szociáldemokrata pártszervezet a szakszervezet útján arra kényszerítette a budapesti nyomdai munkásságot, hogy a nagykapitalista zsidók hivatalos lapjának, az *Az Ujságnak* betiltása miatt és Beniczky védelmében egynapos, ugynevezett tüntető sztrájkot rendezzen. A budapesti lapszedő munkások, akik még mindig a kapitalistákkal paktáló zsidó-szociáldemokrata vezérek járszalagján haladnak, valóban kimondották az egynapos sztrájkot és csütörtökön délután, valamint pénteken reggel a budapesti napilapok nem jelentek meg.

Ilyen módon a radikális forradalmároknak *egy napra sikerült a nemzeti érzésű sajtóba belefojtani a szót* s ez a legfényesebb bizonyítéka annak, hogy a Beniczky féle botrányt korántsem a legitimisták, hanem

a vörösökkel szövetséget kötő zsidó-baloldali készlettel elő.

Ez a forradalmi lépés is arra kell, hogy készítse a kormányt, hogy most már ne álljon meg fél rendszabályoknál, hanem minden erejével számoljon le azokkal, akik ismét az ország rendjét, békéjét akarják felforgatni.

A külföldi sajtó a Beniczky botrányról

A Beniczky-botrány másik szégyenletes fejleménye, hogy, mint az előre látható volt, a külföldi radikális lapok igyekeznek abból Magyarország ellen tökéletesebb és befejeiteni az ország jó hírnevét. Különösen a cseh és oláh sajtó, valamint a *Prager Presse* és a szociáldemokraták német nyelvű lapja a „*Szocialdemokrat*” karolják fel nagy örömmel a Beniczky-ügyet és mosdatlan száju cikkeket közölnek a Kormányzóról valamint Magyarországáról. A komoly angol sajtó ezzel szemben a legnagyobb mértékben elítélőleg nyilatkozik a Kormányzó elleni támadásokról.

A külföldi sajtónak szétküldték Beniczkyvallomását

Budapest, június 4. A szerbiai, oláhországi és cseh lapoknak egyrésze, főleg azok, amelyek Magyarországgal szemben ellenséges álláspontot foglalnak el, szószerint közlik a Beniczky-féle tanuvallomást, olyan korszaki időpontban, amikorra nem valószínű, hogy azt az *Az Ujság-*

nak esetleg tiltott példányából szerezhették volna. Ebből arra lehet következtetni, hogy a Beniczky-féle okirat talán még az *Az Ujságban* való megjelenés előtt ezeknek a lapoknak eddig ismeretlen módon szétküldetett.

Kihirdették Beniczky előtt a letartóztatást

Budapest, június 4. Mint ismeretes, Beniczky Ödön volt belügyminiszter jelenleg két hetes jogerős fogházbüntetést tölti a Markó-utcai fogházban. Beniczky ellen az *Az Ujságban* közzétett vallomása miatt kormányzósértés, hamis vád és hivatalos titoktartás megsejtése miatt eljárás indult. *Medves Medikó* István vizsgálóbíró ma délelőtt felhozatta cellájából Beniczkyt és meg akarta kezdeni kihallgatását.

Beniczky azonban a vizsgálóbíró minden kérdésére megtagadta a válaszadást.

A vizsgálóbíró erre kihirdette Beniczky előtt, hogy letartóztatta, majd visszakísértette a fogházba. Beniczkynek jogerős fogházbüntetése 10 nap múlva telik le, akkor azonban nem kerül szabadlábra, hanem a vizsgálóbíró mai végzése szerint, amennyiben a vádtanács másképpen nem rendelkezik, továbbra is fogházban marad.

A vádtanács dönt a fogvatartásról

Budapest, június 4. Beniczky letartóztatásának kezdő napja június 14-re esik, mert ekkor tölti ki Beniczky a rá kiszabott 14 napi fogházbüntetését. A kihirdetett végzés ellen Beniczky felfolyamodást jelentett be.

Beniczky védői felfolyamodással éltek a vizsgálóbíró határozata ellen úgy, hogy az ügy másodfokon való elbírálása végett a vádtanácshoz kerüljön, ahol a letartóztatás kérdésén kívül az az ügy is elhatározás alá bejelentett felfolyamodást is letárgyalják soronkívül. Beniczky fogházának kérdésében a vádtanács zárt ülésben hoz határozatot.

Ma is szocialista botrányoktól zajlott a nemzetgyűlés

Napirendi vita — vörös durvaságokkal

A nemzetgyűlés mai ülését háromnegyed 11 órakor nyitotta meg *Szichovszky Béla* elnök. A választójogi javaslatához *Petrovics Gyula* szóval fel. Foglalkozik azzal a tammadással, amely az ellenzék részéről a keresztyén gazdasági pártot érte. A parlamentarizmus elvével nem tartja ellenkezőnek pártjának azt az álláspontját, hogy nem a kormányt nézik, hanem mindig a tárgyalás alatt levő javaslatot és csak akkor fogadják el, ha programjuknak megfelel. A javaslatot nem tartja eléggő egyszerűnek. A választói jogosultságra nézve feltétlenül helyesnek és elfogadhatónak tartja a férfi választójogra vonatkozó rendelkezéseket. Feltétlenül szükségesnek tartja azonban, hogy a nők választójogát ugyanolyan feltételekhez kössék, mint a férfiakét.

A választási rendszer tekintetében a titkos és tajstromos választás alapján áll. Szükséges a titkos szavazás a szociáldemokrata szakszervezetek terrorjával szemben.

Ha a fővárosban közigazgatási kerületek szerint választottak volna, egész más lett volna a választás eredménye. Ezt bizonyítja az is, hogy a közigazgatási kerületi választásnál a Wolf párt került többségre.

Sürgeti a kerületi beosztásról szóló törvény mielőbbi megalkotását. A

javaslatot elfogadják.

Pakots József a 24 órás szedősztrájkot teszi szóvá.

Felkiáltások a Ház minden oldalán: *Mi köze a munkásságnak ehhez az egész komédiához?*

Petrovics: Meg kell alkotni a munkaszabadságról szóló törvényt.

Homonnay: A Krausz Simi lapját betiltották és ezért tüntetnek a munkások.

Kállay Tamás: Madzagon rángatják vezetőik.

Pakots: A munkások beszüntették a munkát.

Szomjas: Egy zsidó lapot betiltottak és a keresztyén munkások sztrájkolnak. Ez komédia.

Pakots: Azt állítja, hogy a belügyminiszter forradalmi eszközökkel lépett fel az Az Ujsággal szemben.

Felkiáltások a Ház minden oldalán: *Forradalmi újságot szüntettek meg.*

Ilyen újságot meg kell szüntetni végleg.

Esztergyálos (Epstein): Nem szeretik a kritikát.

A gasszát nem szeretjük, kiáltják a Ház minden oldalán.

Lendvai: Tudják, hogy Pakots beszéli ma, azért léptek sztrájkba. (Viharos derűtség minden oldalán.)

Pakots a javaslatot nem fogadja el. Reizinger a javaslatot szintén nem fogadja el.

Klárk Ferencz: A kormánynak

munkaalkalmakról kell gondoskodnia.

Szomjas:

Sztrájkot csinálnak, hogy ne legyen munkájuk.

A javaslatot nem fogadja el.

Rothstein Mór a javaslatot nem fogadja el.

Ezután az elnök napirendi javaslatot tesz. A napirendhez **Horváth Zoltán** szól hozzá. Szóvá teszi **Beniczky Ödön** vallomását. Véleménye szerint, míg az ügy nem tisztázódik, a nemzetgyűlés nem foglalkozhatik egyébvel.

Tessék a bíróság elé menni, ki állítja a Ház minden oldalán.

Horváth: A bíróság, véleménye szerint, erre nem alkalmas.

Óriási felháborodás támad

Horváthnak e szavaira az egész Házban. Hát mi alkalmas? kiáltják minden felől.

Horváth: Beniczky ellen háromféle jogcímen is eljárást indítottak; majd szóvá teszi az Az Újság bejelentését.

Nagyon helyes. Jól tették, kiáltják egyhangulag minden oldalról.

Horváth: Ezt nem lehet szavazással elintézni.

Felkiáltások: Nem is akarjuk. Ott van a bíróság.

Szomjas: Ne tessék gyanusítani. Tessék kirukkolni, mit tudnak.

Horváth: Indítványozza, hogy a napirend első pontjával a Somogyi-Bacsó ügy tárgyalása tűzessék ki.

Várnai-Weisz Dániel hozzájárul **Horváth** napi endi indítványához.

Szeder Ferenc: Ilyen nyomorult csirkefogók akkor nem kerülnek be a Házba.

A zaj elmúltával az elnök felszólítja **Szedert**, nyilatkozzék, hogy mire értette ez.

Szeder: Személyes kérvényem után.

Az elnök ezért a kifejezést

a mentelmi bizottság elé utasítja Szedert,

amihez a Ház többsége hozzájárul.

A baloldalon nagy zaj tör ki. Az elnök Reisingert rendreutasítja.

Az elnök ezután felszólítja **Szomjas** Gusztávot, mit mondott akkor, amikor **Szeder** válaszként a sértő kifejezést használta.

Szomjas: Azt mondotta, hogy ha minden kiderítetlen gyilkosságot ki akarnánk deríteni parlamenti bizott-

sággal, akkor a Háznak egyéb dolga sem volna, hiszen — sajnos — oly sok gyilkosság maradt kiderítetlenül a forradalom zűrzavarában, hogy

nem volna elég akasztófa a tettesek számára.

A Ház a választ tudomásul veszi.

Szeder kijelenti, hogy ő úgy látta, mintha **Szomjas a szocialdemokrata pártba mutatott volna akkor, amikor az akasztófáról beszélt. A sértő kifejezéséért megköveti a Házat.**

Az elnök még **Györki-Grósz** utasítja rendre egy korcsmai kitételéért, mire az ülés 7 óra előtt véget ért.

Ujra holtpontra van a Péterfia-utcai gyilkosság nyomozása

A legujabb gyanusított is alibit igazolt — Nincs fordulat a Péterfia-utcai rablógyilkosságban

(A Hajdúföld tudósítójától.) Jelenítette a Hajdúföld, hogy a debreceni rendőrség a Péterfia-utcai rablógyilkosság ügyében a fázasztó nyomozás után olyan nyomra bukkant, a mi eredményesnek látszott.

A gyanu B. G. ellen irányult,

aki a gyilkosság napján Debrecenben tartózkodott, de utána közvetlenül nyomtalanul eltűnt és azóta vidéken tartózkodott. Fokozta a gyanút a fiatalembernek előléte is, Debrecenben három lakása is volt. Ezt a fiatalembert a csendőrök egyik vidéki községben elfogták és beszállították

Debrecenbe. A tanúk nem ismerték fel benne teljes határozottsággal azt a fiatalembert, akit a trafikban láttak. Ellenben az alibi igazolása igen nehezen ment a gyanusított fiatalembernek. Most azonban ez a nyom is megdőlt,

B. G.-nek sikerült az alibijét igazolni

és ártatlanságát bebizonyítani. B. G.-t szabadon is bocsátották. A másik nyom sem vezetett eddig eredményre, azt a bizonyos kályhássegédet, **Krempek Gusztávot** aki ellen több adat merült fel, szintén nem sikerült előkeríteni.

Hamistanuzás három mázsa buza miatt Cipőért és buzáért hamisan esküdtek meg a bíróság előtt

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni kir. törvényszék **Lakatos Gábor** elnöklete alatt működő tanácsa csütörtökön délelőtt két hajduszovátit lakos

hamistanuzási bűnperével

foglalkozott. A vádlott **Kelemen Nagy Miklós**, igen jómódu hajduszovátii gazda és alkalmazottja, **Júnusz István** volt. A harmadik vádlott, **Sarkadi Julianna** nem jelent meg a főtárgyaláson, ellene körözéssel van kibocsátva, de a körözés eddig nem vezetett eredményre, az egyik tanu bementése szerint **Sarkadi Julianna**

Budapestre a Dunába ugrott és meghalt.

A bűnper előzményei egy polgári perre nyulnak vissza. **Kelemen Nagy Miklós** pert indított **Prekup Péter** ellen és három mázsa buzát követelt tőle, amit ő évekkal ezelőtt, még 1919-ben adott volna kölcsön

Prekupnak. A főtárgyaláson

az egyik koronatanu Juhász István volt,

aki esküvel erősítette, hogy 1919-ben, amikor visszajött a háborúból, jelen volt, amikor **Prekupné** kölcsön kérte a három mázsa buzát és még segített is az elszállításban.

Azonban kiderült később, hogy **Juhász**

hamisan vallott és hamisan is esküdt meg,

mert **K. Nagy** nem is adott kölcsön buzát **Prekup**nak, mert **Prekup** és **K. Nagy** évek óta haragban vannak és abban az időben, amikor **Prekupné** kölcsönbuzát kért volna, súlyos betegen feküdt, a lábára sem tudott állni és így nem mehetett buzáért.

Kiderült az is, hogy **K. Nagy egy mázsa buzát ígért Juhásznak,** ha mellette vall és **Sarkadi Julian-**

nának egy pár cipőt ígért, ha azt vallja a bíróság előtt, hogy látta a buzakölcsönzést. Ezek azután tényleg úgy vallottak a polgári per során.

A főtárgyaláson **Juhász** és **K. Nagy** tagadásban volt, azonban a tanúk súlyosan terhelő vallomást tettek. **Káddár István** kir. ügyész vádbeszéde után a bíróság **K. Nagy** Miklóst 6 hónapi börtönre és 400 ezer korona pénz, **Juhászt** szintén 6 hónapi börtönre és 100 ezer korona pénzbüntetésre és három évi hivatalvesztésre ítélte hamistanuzás bűntette miatt. Az ügyész megnyugodott az ítéletben, míg a védő enyhítésért fellebbezett.

Öntöző autót vesz a város

Locsolni fogják az utcákat

(A Hajdúföld tudósítójától.) A városi tanács legutóbbi ülésén foglalkozott azzal a tervvel, hogy öntöző autót vásárol és így próbál valamiképpen segíteni azokon a tűrhetetlen állapotokon, amelyeket Debrecenben nyaranta a tüdőt fullasztó por okoz.

A városnak az öntöző autó szállítására két cég tett komoly ajánlatot. Az egyik a **Laffby** angol gyár, a másik a világhírű esseni **Krupp**-cég. A két nagyvállalat magyar képviselői által tett ajánlat szerint a **Laffby**-gyár — amelynek öntöző autót használják Párisban is — egy 50 lóerős, három és fél köbméter tartalmú öntöző autót 378 millió koronáért lenne hajlandó szállítani hitelben, 18 százalékos kamattal.

A Krupp gyár ajánlata sokkal előnyösebbnek

látszik, mert ez egy 55 lóerős, négy és fél köbméter felvevő képességű autót 442 millióért hajlandó szállítani és a vételárát 9 százalékos kamattal egy évre hitelezni a városnak. A **Krupp**-féle öntöző autóra naponta 41.000 négyzetméter terület tud megöntözni, amellyel nagy előnye az is, hogy télen teherautóvá lehet átalakítani.

A városi tanács elhatározta, hogy ha a **Krupp** gyár a 9 százalékos kamattal hajlandó 7 százalékosra leszállítani, az autót azonnal megrendeli és megkezdi az utcák öntözését.

A debreceni nemesség

Dr. HERPAY GÁBOR,

IV.

Az eddig megjelent három közlemény átolvasása után bizonyára sok ember agyában született meg a gondolat, hogy ha a teljesen egyenlő polgárjogért küzdő Debrecen és a nemes magyar nemzet egygyé olvadtak 1848-ban a nemesi előjogok megszüntetése és a törvény előtt való egyenlőség, illetve az egyenlő teherviselés tekintetében, mi szükség van akkor egyáltalán a nemesség igazolására ma, amikor a nemességnek sem erkölcsi, sem gyakorlati jelentősége nincs?

Első pillanatra úgy látszik, hogy jogos ennek a kérdésnek a felvetése. Azonban ha csak egy pár percet szánunk a mélyebb gondolkodásnak és csak egy futtában végig nézünk először Debrecen múltján, a város vezető, irányító férfainak évszázados sorozatán és azt látjuk, hogy a benszülött polgársággal szemben, szinte kivétel nélkül mindig a beköltözött nemesség viszi a vezérszeret kőzigazgatási, egyházi és társadalmi életben egyaránt; akkor

azt kell megállapítanunk, hogy Debrecen életében ugyanazt a szerepet töltötte be, sőt tölti be ma is a nemesség, mint az egész magyar nemzetre nézve jelentett annak idején az intézményes nemesség. Ebből pedig az következik, hogy hiába élünk ma a mindent nivellálni akaró demokrácia korszakában, az átöröklés nagy természeti törvénye szerint ha valaki mint már a múltban a nagytömegekből egyéni képességeinél fogva kivált és akkor meg nemesített és leszármazója különbözik érzi magát a mai tömegek által emberéinél, az valami formát keres magának, sokszor csak saját maga előtt való igazolására annak, hogy nem véletlenség az, ha több millió ember között csak néhány száz, esetleg néhány ezer tarja kezében a többiek vezetését és irányítását.

Hogy a milliók közül kivált néhány ezer a múltban a nemesség volt, ma pedig, hogy úgy mondjam, az intelligencia az, a lényegesen nem változott, ellenben ez utóbbi állapotnak igen szomorú eredményeit kell tapasztalunk magyar fajunk

tisztasága tekintetében. Amíg ugyanis a régi intézmény, a nemesség a magyar faj tisztaságának és történelem bizonyította tüneményes fejlődési képességének volt a biztos alapja, addig a demokrácia és a kultura eltörölte a korlátokat és az egyedek által szerzett s az utódokra átöröklített különböző képességek a keveredés folytán kezdenek eltűnni s a magyar fajnak a fokozatos kiválasztódás intézményes biztosítéka, a nemesség révén szerzett nagy, nemzeti sajátos szellemi értékei a kétségtelen züllés lejtőjére kerültek.

És szerintem, egyebek között ebben az ösztönös egyezésben és sejtelmeszerű gondolatokban kell keresni a magyarázatát annak, hogy a nemesi intézmény megszüntetésének ideje óta talán sohasem keresték olyan sokan és olyan lázas buzgalommal családjuk régi, magyar nemességét, mint napjainkban, amikor az igazán semmi előnyt nem jelent az utódoknak!

Ennek a magyar fajunk érdekei szempontjából kétségtelenül megbecsülendő törekvésnek és célnak kívánok magam is szolgálni ezekkel

a közleményekkel és Debrecen város nemes családjainak múltjára vonatkozó, évtized óta gyűjtött adataimnak közrebocsátásával.

A munka alapját elsősorban Bihar és Szabolcs vármegyék nemesi névjegyzékai és a levéltárakban őrzött nemesség igazolási okmányok képezik, úgy hogy a rájuk történő hivatkozás — egy-két teljesen be nem fejezett nemesség vitató pertől eltekintve — kétségtelen bizonyosság az illető család, vagy személy nemességét illetőleg. Ugyanez mondható a más vármegyékre történt hivatkozások esetére is. Becses források továbbá a városnak 1715 és 1720 években készült országos összeírásai, az 1797, 1847 és 1850. évi nemesi összeírásai; végül a Debrecen város részéről 1800-ban kiállított insurgents nemes seregnek **Vecsey Samuel** által készített névjegyzéke értékes utmutatást nyújt egy-egy család egyes tagjainak lezármaszánál, bár e tekintetben sokkal fontosabb forrásnak kell minősítenem a végrendeleteknek 1500—1876. évekre terjedő hatalmas gyűj-

Apóczai Cseri János

(A Hajdúföld tudósítójától.) A magyar kulturtörténelemnek egyik legjelentékenyebb hőse volt. A XVII. század derekán hirdette a jobbágyok felszabadítását, a kulturának nemzeteket nagyra törő erejét. Ötven évvel előbb írt filozófiai műveket magyar nyelven, mint a németeknél Thomaius tanította németül. Encyclopaediájában rövid foglalóját adta az összes tudományoknak, szintén magyar nyelven.

Ő volt az egyetemi eszmének is legelső hirdetője hazánkban, mert a tudományok egyetemes együttműködésétől várta az emberiség világnézetének egészséges kialakulását. 1625-ben született s azért az egyetem elhatározta, hogy megüli születésének 300 éves fordulóját.

Az emléktűnnap június 6-án, azaz szombaton délelőtt 11 órakor lesz a kollégium dísztermében. A kollégiumi kántus énekszámával, Pap Károly rector magnificus beszéddel nyitja meg a szűnek ígérkező ünnepélyt, míg az ünnepi alkalmi szónok Mitrovics Gyula lesz, az egyetemen a neveléstudományok professzora. Az ünnep 12 órakor végződik.

A MANSz juniálisa

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni MANSz iparos szakosztálya a 954. sz. „Török Bálint” cserkészcsapatának feljegyzése javára június 7-én délután 5 órai kezdettel a Nagyerdőn, az egyetem mellett levő tisztáson juniális rendezést, melynek műsora a következő: 1. Üdvözlő beszéd: Fehértóty Dánielné. 2. Ének. Előadja a női felsőkereskedelmi iskola leány cserkészcsapata. 3. Szaval Dákán Elek, a „Török Bálint” csapat segédtisztja. 4. Irradenta dalok: Palotay Lajos. 5. Arató ünnepély, népszimfonia. Szereplők: Palotay Lajos, Bornyi Gyuláné, Girgács Annuska, Szilágyi János, Somlyay Károly, Kardos Ilonka, M. Nagy Ilonka, Girgács Juliska, Gyarmathy Pirike, Böszörményi Klárka, Tolnay Ilonka, Polgár Irénke, Szilágyi Imre, Balku Mihály, Fábrián Károly, Lucskay Bálint, Andirkó János, Hidvéger Mihály. 6. Énekel Timár Mancika saját hegedűkísérete mellett. 7. Dalok. Énekel Veszely Margitka urleány. 8. Cserkész játékok. Műsor után tánc, konfetticsata, serpentin-

teményét, amennyiben bennük — a tömérdek címeres pecsétől eltekintve — igen sok család eredetére, származására és nemességére, birtok viszonyaira találunk kétségtelen bizonyítékot és pedig igen sok esetben olyanokra is, akik semmiféle összeírásban felvéve nincsenek.

Ugy a beköltözött, mint a régi debreceni családokra nézve a legfontosabb családtörténeti okmánytár a polgárok anyakönyve (Matricula Civium) két kötetben, amelyekben 1731-től kezdve korunkig minden egyes polgárjogot nyert debreceni polgárról fel van jegyezve, hogy hová való, honnan jött, mikor nyert polgárjogot, milyen vallású és mi a foglalkozása. Különösen óriási jelentőségű ez a beköltözött nemes családokra nézve, amelyeknél a legtöbb esetben azon akad meg a nemesség igazolásának ügye, hogy nem tudják igazolni a ma élő utódok, hogy mikor és honnan költözött a család, vagy annak az őse Debrecenbe?

Mivel pedig a nemesség igazolásának a legegyszerűbb és legtermészetesebb módja és formája az ado-

A keresztyén magyarság impozáns tisztántuli seregszemléje

Gömbös, Lendvay és Ulain az ÉME vasárnapi nagygyűlésén

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az ébredő magyarság vasárnapi nagygyűlése mind hatalmasabb méretekben bontakozik ki. Junius hetediké az előjelek szerint olyan impozáns tanubizonyítétele lesz a keresztyén nemzeti gondolatnak és az államfő iránti hűségnek, hogy mellette eltörpülnek a magyarság belső ellenségeinek elszánt tömegtámadásai is.

Az összes ébredő egyesületek képviselőitük magukat a nagygyűlésen,

így többek között Nagyállónak 5, Miskolcnak 8, Kabának 8, Nyiregyháznak 32, Nyirbátornak 20, Hajduböszörménynek 18, Kisujszádlásnak 4, Szolnoknak 8, Makónak 6 tagu ébredő küldöttségei fogják képviselni az ország intranzigens magyarságát.

Gömbös Gyula, Lendvay István és Ulain Ferenc

nemzetgyűlési képviselők a nagygyűlés szónokai vasárnap délelőtt érkeznek, de ünnepélyes fogadtatásban részesíti a debreceni csoport

rendező bizottsága a 7, 12, egyenyed 1, fél 3, és 5 órakor érkező vidéki küldöttségeket is.

Fél 5 órakor lesz a nagygyűlés

a Bika dísztermében, ahol felszólalnak a magyar fajvédelem vezérei, míg hazafias gondolkodású debreceni lakosság ezrei sorakoznak fel élő tiltakozásképpen az utóbbi időkben különösképpen vérszemét kapott országromboló nemzetközi törekvések ellen. Ezen a nagygyűlésen ott lesz az egész debreceni ifjuság s minden öntudatos magyar ember. A nagygyűlést este 8 órakor 200 terítékes bankett követi a Bika üvegtermében, amelyen ismét beszélnek az ébredő mozgalom összes országos vezéralakjai.

Az ÉME felhívása

Az Ébredő Magyarok Egyesülete felhívja minden tagját, hogy pénteken délután öttől nyolc óráig az ÉME hivatalos helyiségében (Uránia palota, keresztpület) feltétlenül jelenkezzenek.

Mikor a betörő elcsalja hazulról a házbelleket

(A Hajdúföld tudósítójától.) Furfangos módon véghezvitt betörés ügyében nyomoz most a debreceni rendőrség. A közelmúltban történt, hogy Nagy János Hatvan-utcai kert, Gohér-utca 17. szám alatti lakásán

egy aktatáskás, magát hivatalos személynek mondó fiatalember jelent meg.

Nagy János már 83, felesége pedig 77 éves és hétszámra sem mozdulnak ki a lakásból, a városba pedig a legrikkább esetben mennek. A fiatalember erőlyes hangon előadta, hogy másnap a házaspárnak egy fontos

hivatalos ügyben meg kell jelenni a közjegyzőnél.

abban az épületben ahol az árvaszék is van, a Csapó-utca 19. szám alatt.

Az öreg házaspár másnap reggel

tényleg bement a városba és kereste is a közjegyzőt, de nem találta, őket abba az épületbe senki sem hívta. Mikor bosszankodva hazafelé mentek, meglepetve látták, hogy a lakás nyitva van és

távollétükben betörő garázdálkodott a házban,

elvitte minden elemelhető, 280 ezer korona készpénzt, 65 darab öt és két koronás ezüstpénzt és egy takarékkönyvet 600 ezer koronáról.

Gyanújuk arra a fiatalemberre irányul, aki elcsalja őket hazulról.

Valószínű, hogy a fiatalember megiege, hogy mikor mennek el a közjegyzőhöz és távollétük alatt átkulccsal behatolt a lakásba és azt kifosztotta. A betörő a takarékkönyv alapján még aznap délelőtt kiváltotta a bankból a pénzt.

A házaspár bemondása szerint a

Kiváló minőség

és ennek dacára olcsó... az állandó fogyasztásnál meggyőződhetik erről... Ezt tartják a régóta bevált „Frack”-féle kávépötlők-ről

a „kavédarálóval”. Eszt kéri praktikus háziasszonyok csakis ezt mindenütt.

fiatalember, mikor őket felkereste, egyik

szemén fekete kendőt viselt, az arcán pedig angol tapasz volt.

Lehet azonban, hogy ezt akkor csak megtevesztésül vette fel. A rendőrség és a csendőrség nagy eréllyel nyomoz a vakmerő tolvaj kézrekerítésén, de eddig még nincs eredmény.

A szövetségesek kollektív jegyzéke Berlinben

Berlin, június 4. Wolff: Az angol, francia, olasz és japán nagykövetei, valamint a belga követ ma délelőtt adták át a birodalmi kancellárnak a kollektív jegyzéket, amelyben a szövetséges kormányok közlik a birodalmi kormányval azokat az intézkedéseket, melyekről a szövetséges kormányok az északrajnai zóna kiürítését függővé teszik. A birodalmi kancellár kijelentette, hogy a birodalmi kormány a jegyzéket azonnal vizsgálat tárgyává teszi és a vizsgálat megtörténte után meghozza emez intézkedések tekintetében a döntést. A jegyzéket szombaton reggel hozzák nyilvánosságra.

muzeum sokféle céhgyűjteményében, a debreceni kalmártársulat (kereskedőtársulat) XVIII. századbeli jegyzéknyelveiben.

Ha ezek után elmondom még azt, hogy a vármegyékben és más városokban lakó nemes családok ma élő leszármazóinak a nemessége igazolásához meg vannak az adomány vagy címeres nemeslevél; vagy az 1754/1755. évi országos nemesi összeírás esetleg ennél régebbi összeírásból vett kivonat; vagy egy vármegyei nemesi bizonyítvány; jogerősen befejezett nemességigazolási per; sőt nemesi jogokat megállapító periratok vagy okmányok, amelyek a család vagy személy régi birtokos nemes voltáról vagy más nemesi jognak háborítatlan gyakorlásáról tesznek bizonyosságot s ezzel szemben a debreceni nemes családoknak a legtöbb esetben, a pusztán leszármazási adatokat tartalmazó és óriási munkát és időt rabló forrásokon kívül semmiféle segítő mód, eszköz mindeztideig rendelkezésre nem állott, azt hiszem nem végeztem hiábavaló munkát akkor, amikor felkutatottam és kinyomoztam an-

mány, vagy nemeslevélbe foglalt östől való kétségtelen leszármazás okmányokkal való bizonyítása, ami szinte egyetlen mód a legtöbb debreceni család számára, hiszen itt még nemesi jognak nem hogy a gyakorlását, pláne 60 éven át, de még a gondolatát sem lehet bizonyítani, különös sulyt helyeznek ezekre a forrásokra, amelyekből az egyes családok tagjainak a leszármazási adatai megszereshetők. Az eddig említett forrásokon kívül ilyenek még a polgári perek iratai és az ugynevezett örökbevallási jegyzéknyelvek 1726—1848 ig, amelyek azért megbecsülhetetlen források, mert a szülők (apa-anya) nevének beiktatásával a személyek azonoságát kétségtelenné teszik, már pedig a ref. egyház 1703. évben kezdődő születési anyakönyveiben az anya nevének csak az 1760 1770 es évek táján kezdik feljegyezni.

Természetes, hogy ezeken kívül még igen sok forrás áll rendelkezésre a kutatóknak a városi levéltár sokféle különböző gyűjteményében, a debreceni Kollégium levéltárában, könyvtárában, a városi

nak a 400—500 debreceni nemes családnak a nemességére vonatkozó adatait, amely családokban e nemes város élt s amelyeknek tagjai e város megtartására, növelésére, szellemi és anyagi javainak a gazdagítására a legjobb erejüket és tudásukat felhasználták.

Ezekben és ennyiben igyekeztem a multa felvilágosítással, a jövőre utbaigazítással szolgálni e város nemes polgárainak. És bár a modern ember szemében unalmas levéltári adathalmaznak fog is a munka feltűnőkülönösen na, a demokrácia jelszavától hangos korszakban, mely korszak az emberek seha el nem érhető egyenlőségének gondolatáért és e gondolat tervszerű megvalósításáért már régebben a történelmi mult kamarájába zárta a nemességet és annak intézményeit, azoknak, akiknek nem közömbös fajuk, családjuk sorsa, multja és dicsősége, talán sikerül olyan vezérfontalat adni a kezükbe, amellyel az óhajtott célt elérhetik és legalább saját lelkekben emlékoszlopot emelhetnek a halás elismerésre és tiszteletre minden esetben érdemes ösöknök.

A magyar kérdés a Népszövetség előtt A miniszterelnök Genfben

Genf, június 4. MTI. A nemzetek szövetségének pénzügyi bizottsága ma délután Ter Meulen hollandi bizottsági tag elnöklésével

foglalkozott a magyar kérdéssel.

Az ülés előtt a magyar delegáció szétszórtabb több memorandumot, köztük azt is, amelyet válaszképpen nyújtottak be a delegátusnak, a magyar költségvetésre még márciusban

tett észrevételeire.

A bizottság ülésén

Bethlen miniszterelnök ismertette Magyarországnak pénzügyi és gazdasági helyzetét

és utána több bizottsági tagnak ezzel kapcsolatban hozzá intézett kérdésre válaszolt.

A pénzügyi bizottság előreláthatóan szombaton fogja a magyar kérdések tárgyalását folytatni.

Oláh képviselők hősi küzdelmei „Nagyromániai“ politikai csendélet

(A Hajdúföld közlekvári tudósítójától) A „nagyromán“ politikai életnek ismét egészen speciális oláhjellegű szenzációja van. A kormánypart és az ellenzék között folyó élénk küzdelemnek ugyanis ismét hősi eseményeit jegyezte fel a krónika, mint a panamáiban bennülő és a panamáitól elzárt pártok elvi harcainak egyik heroikus fejezetét.

A napokban Pistiner szocialista képviselő heves támadást intézett a kamarában a kormánykodó Bratlanuk ellen, egynémely panamáik leleplezése közben. A szenvedelmes ülés után másnap a kamara háznapja, Manolescu Strunga hivatalos ügy ürtügyével a háznapgyi irodába kéréste a mit sem sejtő ellenzéki képviselőt, amikor pedig megjelent, hirtelen rázárta az ajtót, s

ugy elpáholta, hogy a szó szoros

értelmében lepedőben vitték el.

Ellenzéki körökben nagy felháborodást keltett a háznapgyi erélyes fellépése s miután a befolyásos kormányparti vezérferfiival szemben akár bírói, akár parlamenti uton elégtételt hiába kerestek volna, elhatározták, hogy az ősi cine mintye elve alapján szereznek megtorlást. Erre Condruş Avarescu párti képviselő volt máramarosi prefektus és az „Epoca“ szerkesztője vállalkozott, aki megleste Bukarest egyik mellék utcájában a hatalmas termetű Manolescut, beszédbe elegyedett vele, majd

váratlanul kétszer úgy arcul vágta, hogy a háznapgyi állkapcsa eltört.

Manolescut kórházba szállították, ahol élet és halál közt lebeg. A harcias ellenzéki vezért pedig a bukaresti rendőrség vette kezelés alá.

A belügyminiszter a munkaszabadság biztosításáról

Az egységspárt értekezlete

Budapest, június 4. A kormánypart ma este Almásy László elnöklésével értekezletet tartott, amelyen a kormány tagjai közül Vass József, Rakovszky Iván, Klebelsberg Kunó gróf és Mayer János vettek részt. Több felszólalás után Pintér László üdvözölte a kormányt abból az alkalmából, hogy a Beniczky-féle ügygel kapcsolatban erélyes lépésre határozta el magát az Az Újság című napilappal szemben.

A munkaszabadság súlyos sérelmeit szenved a sztrájk és a szakszervezetek terrorja folytán,

amellyel szemben intézkedéseket kell tenni. Azt kérdezte a kormánytól, szándékozik-e a munkaszabadság biztosítását törvényhozásilag rendezni.

Rakovszky Iván belügyminiszter válaszában kijelentette, hogy a sztrájkért sem a szakszervezet, sem a politikai pártvezetőség egyelőre nem akarja a felelősséget vállalni.

Ez már magában véve is

szükségessé teszi annak a kérdésnek a megvizsgálását, hogy vajon a nyomdász szakszervezet nem szabályellenesen járt el

ebben az esetben. — A kormány egyébként gondoskodott a közvélemény tájékoztatásáról, amennyiben úgy a Reggeli Hírek, mint az Esti Hírek megjelennek.

A nemzetgyűlés előtt két törvényjavaslat is fekszik, az egyik a szakszervezetekről szól, a másik pedig a rendtörvény, amelyek mindegyike a felvetett kérdéssel összefüggő rendszert intézkedéseket tartalmaz.

Az értekezletet pártvacsora követte.

— Dr Hahn Aladár csecsemő és gyermekorvos rendelését újból megkezdte Püspöki palota, Hatvan utca 1. l. emelet.

— „Tapolca gyógyfürdő melegeforrásai világhírűek. Lásd a hírdéást mai számunkban.“

A debreceni egyetem eredményes munkálkodása

Papp Károly rektor nyilatkozata a Hajdúföldnek

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Tisza István Tudományegyetem lezajlott tanulmányi évének kitűnő eredményei a decentralizált magyar kultúra diadalmas előrehaladásáról és nemzetépítő elhivatottságáról tesznek ékes bizonyosságot. A debreceni egyetem négy fakultásának felbecsülhetetlen kulturális ereje a magyar jövőnek szent és sokatigéző útját egyengeti. Ennek az erőforrásnak eredményeiről nyilatkozott

dr Papp Károly rector magnificus a Hajdúföld munkatársa előtt és válaszolt a sokoldalú munkásságot, melyet a debreceni egyetem az elmúlt tanév folyamán kifejtett.

A lezajlott esztendő — mondotta a rector — egyike volt a legeredményesebb és komoly munkában leggazdagabb éveknél. A nagyerdői telepen két új intézet,

a röntgenológia és a gyermekgyógyászati klinika megkezdte működését

nagyszerűen felszerelt épületében. A központi egyetem felépítéséről azonban a rossz gazdasági viszonyok miatt egyelőre le kellett mondani. Az egyetemi atletikai club új pályája minden valószínűség szerint rövidesen elkészül, mert

Albrecht királyi herceg,

aki megtekintette a pálya terét és félbenmaradt építkezését, megígérte közbenjárását a szükséges pénzüsszeg kiutalásáért illetőleg.

Az elmúlt évfolyamán a szanálás okozta nehézségek ellenére is sikerült az egyes karokat telefonokkal felszerelni és biztosítani a megfelelő szolgáloményzetet. Itt említette meg a rector magnificus, hogy egy új miniszteri rendelet értelmében az elhalálozás vagy elbocsátás útján megüresedő szolgál állásokat még helyettesítéssel se lehet pótolni.

A Tisza István Tudományegyetem megfestette

Tisza István gróf arcképét.

A remekművet Benczur Gyula festménye után Dienes festőművész készítette. Szép ünnepség keretében leplezte le egyetemünk a világháboruban hősi halált halt egyetemi hallgatók emléktábláit, megünnepelte Jókai születésének százéves fordulóját és június 6 án, szombaton délelőtt Apóczai Cseri János emlékére rendez nagy ünnepséget.

A rector magnificus ezután ismertette az egyetem vezetőségének szociális tevékenységét. Igen sok szegénysorsu hallgatót segítettek, diaspéndiumokat adtak és

kiszéközlíték több hallgatónak külföldi tanulmányúját.

Óriási eredményeket ért el egyetemünk a népszerű főiskolai tanfolyam nagyértékű előadás-sorozatával.

Az ifjúság — mondotta dr Papp Károly — megfeszített erővel dolgozott.

Igen nagy percent vizsgázott különböző eredményeivel.

Az ifjúság munkáját zavaró incidensek nem hátráltatták és hatalmas testületét a nagy szorgalom mellett hazafias buzgólkodás

jellemezte. A munkából derekasan kivették részüket a női hallgatók is, akik loginkább a modern nyelvekkel foglalkoznak.

Szomorú momentum egyetemünk életében — fejezte be nyilatkozatát a rector magnificus — hogy a nehéz megélhetési viszonyok és a rossz debreceni éghajlat miatt különösen a menekült diákok között

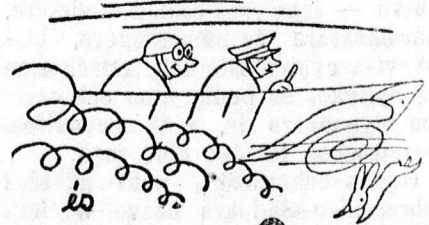
terjed a tuberkulózis.

Egyben annak a reményének adott kifejezést, hogy Debrecen társadalmának hathatós támogatásával le lehet küzdeni a fennforgó nehézségeket. A Tiszántul metropolisa mindinkább kezdi megérteni azt a kulturális erőt, melyet az ifju debreceni egyetem jelent.

Magyar győzelem a bécsi galambblövő-versenyen

A bécsi galambblövő-verseny május 31-én és június 1-én folyt le és azon a magyar csapat lett az első 400/362 találattal, a második pedig a német csapat 400/356 találattal. Az egyéni versenyben első Goedl 200/191, második dr Halasi Gyula 200/190. Hendiketben első Goedl 20 méterről 50/47, második dr Halasi 20 méterről 50/45. A hivatalos verseny befejezése után Goedl német bajnok első hibázási versenyre hívta ki Halasit. A küzdelem visszafojtott lélekzettel folyt le. Goedl 16 galambot elhibázott és a mérkőzésből az olimpiai világbajnok Halasi került ki győztesen, akit és vele együtt az egész magyar csapatot nagy ovációban részesítettek. Goedl meghívta a magyar csapatot Berlinbe, ahol augusztus végén Berlin és Budapest városok közötti mérkőzést rendeznek.

Nekem legkedvesebb: az autózás

egy csésze Minni-kávé.

Lapkihordó asszonyok felvétetnek!

A Debreceni Törzsjuhászat mint szövetkezet termékeinek eladása a Hangyában

A jövő héten már kaphatók orda, zsendice, olcsó turó és olcsó főző vaj. Közelebbit a közéteendő hirdetésekben !!!

Érdeklődjön a Hangyában

LEGOLCSÓBB, LEGJOBB ÉS LEGKELLEMESEBB TERMÉSZETES ÁSVÁNYVIZ A **MOHAI AGNES** EGYEDÁRUSÍTÁS FŐRARTÁR TELEFON 70 CSANAK JÓZSEF KRT. DEBRECEN PIAC-U. 51. Vizonteladóknek eredeti forrásarak

HIREK

1925 június 5. (Péntek)

Prot: Bonifác, Kath: Bonifác.

A Meteorológiai Intézet jelentése

Hazánkban a hőség helyenként súlyosodott. Az eső a 10 mm-t csak kevés helyen haladta meg.

Időprognózis: Változóan felhős, inkább száraz idő, lassu hőemelkedéssel.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10-1-ig, délután 4-7-ig.

Városi muzeum: 9-12-ig, 2-4-ig. Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó, Arany Egyszarvu, Muzakózy, Magyar Korona, Nádor, Csokonai, Arany János.

Terror

A kormány — nagyon helyesen — betiltott egy *nemzetiségi* sajtóterméket, amely a magyar államfőt kvalifikálhatatlan rágalomokkal merészelte illetni. Válaszul a szociáldemokrata-pártvezetőség vakmerő terrorral belefújta a szót a nacionalista lapokba. Sztrájkba kényszeríti a munkanélküliség és tömegnyomor napjaiban a fővárosi nyomdai munkásságot s ezzel is szemérmetlen nyíltsággal tárja ország világ elé felforgató szándékait. — Ez a politikai terror-sztrájk semmi más, mint a forradalom szárnypróbálgatása. Erre csak egy válasz lehet, és ezt megköveteli, elvárja az életében veszélyeztetett magyar közönség a kormánytól: a munkaszabadság intézményes biztosítása és a pártvezetők terrorisztikus fellépésének irgalmatlan megtorlása. Mert ha ma nem mutat erőt az államhatalom, holnap talán már szétrombolják a csöcselék terrorkülönítményei a nacionalista nyomdák s holnapután kiüthet az új forradalom. Nincs helye tovább félrendszabályoknak!

— **Június 21-én lesz a vitézzé avatás.** A Margit-szigeten nagy ünnepségek keretében avatja fel június 21-én az új vitézeket **Horthy Miklós** Kormányzó, a vitézi rend főkapitánya. Hajdumegyéből és Debrecenből ebben az esztendőben is számosan kérték a vitézi rendbe való felvételt. Az országos főkapitány-ság döntése a felvételek ügyéről a napokban érkezik le Debrecenbe. Előrelátható, hogy június 21-én számos debreceni és hajdumegyei vitézt fog felavatni a Kormányzó.

— **Magántanári próbaelőadás az egyetemen.** Dr. **Szelényi Ödön** ág. ev. theol. tanár a debreceni egyetem bölcsészeti karán június 5. pénteken d. e. 11 órakor az I. sz. bölcsészeti tanteremben tartja meg próbaelőadását a hazai közoktatás történetének köréből. Felhívjuk közönségünk figyelmét a szorgalmas tudós érdekes előadására, amelyen bárki megjelenhetik.

— **A kollégiumi kántus hangversenye.** A kollégiumi kántus június 13-án este 8-kor a Kollégium disztermében hangversenyt rendez a május 20-án a sárospataki kórusal együtt rendezett hangversenyen felmerült kiadásai fedezésére. Ezúton is kéri a város megértő s a kántus iránt szeretettel viselkedő közönségét, hogy legyen segítségére a kántusnak s ne hagyja el akkor, amikor az nehéz anyagi helyzetbe jutott.

— **A Debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete,** 7-én vasárnap d. e. 10 órakor a kereskedő társulat disztermében a *vas gyártása és feldolgozása* címen ismeret terjesztő előadást tart. Az előadást dr. **Dávid Géza** vaskereskedő tartja. — Belépti díj nincs.

— **Fiammarion meghalt.** Mint a késő éjszakai órákban jelenti a Havas ügynökség: **Camille Fiammarion** a világhírű csillagász meghalt. Fiammarion Magyarországon is jól ismerték, különösen érdekes csillagászati munkáiról, melyek közül legnevezetesebb a *„Népszerű csillagászat”*, *„A világ vége”* és az *„Uránia”*.

— **Nyilatkozat.** Fürst Mátyas és Lédezer József úvak 1921. július hónapban általam írt hírlapi közlemény állításait lovagias elégtételkérés tárgyává tették. Ebben az ügyben ma kézhezvett egyenlő hangzású jegyzőkönyvek alapján: „... ur megbízottjai fenti sértésért azon elégtételt kérik, hogy Szoboszlai Sándor... ur a Hajdúföld valamelyik számában egy nyilatkozatot tegyen közre és a fenti sértés kifejezésért, melynek megtörténtje és mikéntje az akkori idők szellemének mintegy önként következő folyamánya volt; bocsánatot kérjen.” Bocsánatot kérek. Ifj. Szoboszlai Sándor!

— **Békésen elintézt a sajtóper.** A debreceni kir. törvényszéken **Lakatos Gábor** büntetőtanácsa csütörtökön tárgyalta **Szilágyi Lajos** nemzetgyűlési képviselő újabb rágalmazási perét. Szilágyit a Bihari Ujságban megjelent támadó hangú cikke miatt **Nyíry István** berettyóújfalui malomtulajdonos, gépészmérnök perelte be rágalmazás miatt. A mostani főtárgyaláson a felek békésen uton intézték el a pert, mire a bíróság az eljárást megszüntette.

— **Halálos kimenetelű elgázolás a bíróság előtt.** Gondatlanságból okozott emberölés vétségével vádolva állott tegnap a királyi törvényszék **Koháry József** elnöke alatt működő büntetőtanácsa előtt **Nagy Gyula** 25 éves hajdusoboszlói jómódú gazdaleány, aki a múlt év nyarán szekerével elütötte **Fekete László** gépész 2 éves leányát, aki sérülései következtében meghalt. A vádlott azzal védekezik, hogy a lovak elragadták a szekert és a lejtős uton nem tudta megfékezni a megvadult lovakat. Dr. **Mező Sándor** kir. ügyész a bizonyítás kiegészítése végett kéri a helyszíni szemle megtartását és a többi tanu kihallgatását, mire a bíróság a tárgyalást elnapolta.

— **A hírneves Korányi-féle kámfors arckör** a legideálisabb arcpóló Gyártja Korányi gyógyszerár laboratóriuma Nyiregyháza, Bessenyei-tér 15.

— **Tűkgyártás, kirakatok tűkrzése** antik csiszolt üvegezése. Sipkovits, Sziv utca 14—15 Telefon 356.

SZÍNHÁZ

Műsor:

Pénteken: A varázskeringő operette, Honthy Hanna a „Király Színház” primadonnájának vendégfelléptével.

Honthy Hanna a Fi-Fi-ben

Csütörtökön este a Fi-Fi-ben, Aspasia szerepében lépett a debreceni közönség elé **Honthy Hanna**. Fellépése ünnepi ragyogást hozott a színpadra s régi debreceni sikereinek emléke elevenedett fel ismét egy estére, ámbar a közönség, amely mindig rajongással vette körül a művésznőt, most nem töltötte meg teljesen a színház nézőterét. Ennek oka azonban nemcsak a nyárba hanyatló színházi szezon halálkölésében keresendő, hanem abban is, hogy sokakat vissza tartottak a Fi-Fi izléstelen frivolságai. **Honthy Hanna** most is finoman, szívvvel, lélekkel játszott. — Páratlanul álló játéka, — amelyet könnyed finomság, derű, friss szívből fakadó humor jellemez, ismét olyan széles és szingádzag színészi skálát mutatott a publikumnak, mely csak a kivételesek sajátja. Az előadás többi szereplőiről annak idején már megtettük megjegyzéseinket. (M.A.S.)

Színházak és mozgószínházak közleménye Csokonai-színház

Honthy Hanna, a város közkezdveid, nagyhírű művésznője, ma bájos egyéniségéhez legillőbb szerepében, a poetikuss Varázskeringő Francia primaskisasszony szerepét játssza ma este.

Cifranymoruság, Csiky Gergely legjobb darabja szombaton este kerül felújításra elsőrendű szereposztásban.

Kardoss Géza játssza Madi Simi híres szerepét szombaton is a Cifranymoruság a legszebb magyar darabok egyikében.

János viléz a minden idők legpoetikusabb magyar daljáték címszerepét játssza Honthy Hanna bucsufelléptével vasárnap este.

Uránia-mozgó
Világattrakció! Glória Swannonnal „Montmartrei farkasok” a legszebb háborús filmdráma 7 felvonásban. — Kisérő: „Hollywodi kis leány” burleszk 2 felvonásban.

Vigszínház-mozgó
Mae Murrayval a címszerepben, a fővárosi mozgó jelenlegi vezérműsora „Királynő téniszasszony” 7 felvonásban. Kisérő: „5000 dollár jutalom” burleszk.

TESTEDZÉS

A vasárnapi bajnoki birkozóverseny résztvevői

8 egyesület 50 versenyzővel küzd a bajnokságot

Hónapok óta lázasan készült a keleti kerület minden egyesülete a nagy mérkőzésre, különösen a nyiregyházi egyesületek dolgoztak fáradhatatlanul, hogy a debreceni MTE és a DTE országos hírű versenyzőit megverjék s igazolják be azt, hogy az országos középiskolai versenyen elért győzelmük reálisnak könyveltessék el.

A Nyiregyházi Kereskedők Sportegylete részéről Homenyik, Laskó, Vegeza, Berkovits, Rothmann, Sárossy, Kovács Gábor és Kovács Mihály. A Nyiregyházi Torna- és Vivő Egylet Veress, Hódy, Blau, Heimlich, Kaufmann, Pollák, Grünfeld, Kovács. A Nyiregyházi Vasutasok Oithona Sportegylete Listván, Fazekas, Zavacky.

A Szolnoki MTE: Borhi, Rontó, Ábel, Kovács, Péli, Palla, Kiss, Nagy; a Páspökladányi Sport Egylet: Rácz, Farkas, Deme, Vadász; a Debreceni Munkás Testedző Egylet: Csuka, Kovács, Szepessi, Dóró, Ménes, Lőki, Krausz, Mező; a Debreceni Vasutas Sport Egylet: Kacsóh, Lőrinc, a DTE részéről: Papp, Moskovits, Kallai, Kepecs, Szilágyi, Kulcsár, Kellner, Ókrós, Vácz, Szücs indul a versenyen.

Az egyes selycsoportokban előforduló küzdelmekről és esélyekről holnapi számunkban fogunk megemlékezni. Jegyek elővételben a Méliusz könyvkereskedésben kaphatók.

Kettős bajnoki mérkőzés az ügletéri pályán. Június 7-én, vasárnap délután Debrecenben igen érdekes sportesemény fog lefolyni a DKASE ügletéri sporttelepén kettős II. osztályu bajnoki mérkőzés. A helybeli két másodosztályu egyesület rendez, amelyek a két törökszentmiklósi jóképességű csapatot a TMOVE-t és a TTE-t látják vendégül. A D. Postás 4 órai kezdettel a TTE-vel és a DMTE fél 6 órai kezdettel a TMOVE-vel mérkőzik. Mindkét mérkőzés izgalmas és heves lefolyásu

lesz, mely el fogja dönteni, hogy a vidéki vagy pedig a debreceni másodosztályu sport-e az erősebb. A DMTE—TMOVE mérkőzés egyúttal a másodosztályu bajnokságra is döntő lesz. A győztes csapat lesz a II. osztály bajnoka. A TMOVE Debrecenben még nem játszott, e döntő mérkőzésen fog bemutatkozni a debreceni közönségnek. A két bajnoki előtt a DKASE—DMTE ifjúsági csapatok mérkőznek. A mérkőzéseket jócsó tréning-jegyekkel lehet megtekinteni.

Tankerületi középiskolai atletikai verseny. Vasárnap a nagyerdei sporttelepen délután 3 órai kezdettel lesz a debreceni tankerületi középiskolai atletikai bajnoki verseny, amelyre a tankerület összes középiskolai beneveztek. Indul vidékről Nyiregyháza, Kisvárd, Satoraljaújhely, Mezőtur, Böszörmény, Karcag, Kisujszállítás, Nánás legjobb középiskolai versenyzőkkel, azonkívül a debreceni középiskolák tanulói. A vándordíj egy értékes selyem zászló, amit a debreceni ref. főgimnázium véd. Most erős ellenfele lesz a főreal, Nyiregyháza és a mezőturi iskola. Jegyek elővételben Springer József könyvkereskedésében válthatók.

A TŐZSDE

Magyar korona 0.0072^{6/10}
Zürichi zárlat

Newyork 516—, London 2503—, Milánó 2075, Páris 2560—, Brüsszel 2475, Prága 1530, Budapest 0.0072.60, Belgrád 860, Bukarest 245, Hollandia 207.35, Varsó 99.25, Berlin 122.80, Bécs 72.80, Szófia 370.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizaárfolyamokról

Dollár 70440—71220, angol font 344000—347000, hollandi forint 28230—28506, francia frank 3488—3512, svájci frank 13670—13824, cseh korona 2082—2102, lei 887—339, lira 2814—2852, dinár 1158—1180, osztrák korona 99.35—100.45 fillér.

Terményföldzési zárlat

A mai terményföldzési irányzat tartott volt. Egyedül a tengeri tendált szilárdan. Hivatalos árfolyamok közül tengeri 295—300. A többi változatlan. A fővárosi malmok lisztárai változatlanok.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 497—500^{1/2}, egyéb 495—497^{1/2}, 77 kilós tiszavidéki 502—505^{1/2}, egyéb 505—508^{1/2}, 78 kilós tiszavidéki buza 507—510^{1/2}, egyéb 505—507^{1/2}, rozs 415—420^{1/2}, takarmány árpa 320—330, sörárpa 380—420, köles 270—280, zab 425—435, tengeri 295—300, korpa 227—232.

Ferencvárosi sorlévadás

Nyílt vásári maradvány 603, érkezett 1240, eladatott 190. Árak: fiatal könnyű 16—18, nehéz 18—21. Zártvásáron nem volt üzlet.

Hotel ORIENT szállóban

BUDAPESTEN a szobák árát 35—40.000 koronára leszállítottuk III
Utazóknak kedvezmény I
BUDAPEST, VII, DOHÁNY-UTCA 40. SZ.
(Rókus kórházzal szemben.)

Az előkelő társadalom és művészvilág FÖLDES

„Margit Crème“-t

használ.

Nedves és száraz, hideg és meleg időben FÖLDES

„Margit Crème“

a legjobb arc- és kézápoló.

Angol, francia, német, amerikai előkelő hölgyek és művészek használják a FÖLDES

„Margit Crème“-t

Kapható minden gyógyszertár, drogeria és illatszertárban.

Ha venni, vagy eladni akar, ha állást keres, a HAJDUFÖLD hirdetéseinek biztos az eredménye

KORONA VENDÉGLŐ

kimérésében Csapó-utca 17. sz. alatt
URADALMI FAJBOR

12.000 K. ért
Itterenként -- kihordásra -- kapható.

Ha a nyári tejjondoktól meg akar szabadulni, vásároljon

PASTÖRIZÁLT TEJET

„Hangyá“-ban!!!

Üvegezést

jutányosan vállal HAMPEL JENŐ,
RÁKÓCZI-UTCA 8. SZÁM ALATT,
Kész ablakok raktáron.

SZIREK

uri szabóhoz divatos angol szövetek érkeztek
SZENT-ANNA-U. 1. TELEFON 509

4 fogásos ebéd menü	14000
2 fogásos vacsora menü	12000
Zóna reggeli	3500
1 pohár sör	4000
Havi ebéd és vacsora	60000

Szép kerthelyiség.
Gazdag József éttermében
Hunyadi-u. 1. sz.

Karcsu és finom lesz a bokája
a Clarks-féle párizsi Bandes „L“

testszinü gummiteker
használatát által.

Parja 150 ezer korona

Láthatatlan a harisnya alatt
Kapható minden jobb drogéria és gyógyszerárban.
Óvakodjon súlyos utána-toktól.

ZSOLDOS SÁNDOR
Budapest, VII. Rákóczi-ut 74. sz.
Telefon: József 16-58.

KEDVEZMÉNY LAPUNK OLVASÓINAK!

Ha élethű művészi fényképet akar,
keresse fel három évtized óta fenn-
álló és országosan előnyösen ismert

DISKAY

fényképmester műtermét
BUDAPESTEN, Rákóczi-ut 74.

(Ugyanott van a régi Mona Lisa
műterm is.) Fiók Budán, III. Zsigmond-
utca 36. — A legmérsékelt-
tebb árakért művészi fényképet kap.

Szelvény 1362

Ezen szelvény felmutatója a
napi árából 25% engedményt
kap Diskay fényképmesternél
Budapest, Rákóczi-ut 74 Fiók
Budán III. Zsigmond-utca 36. —
Mona Lisa műterm.

APROHÍRDETÉSEK

Négy lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczen, Debreczeni Független Újság, Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában vagy a Csáthy Ferenc Rt. (Piac-utca 8), vagy a Hegedűs és Sándor R. T. (Piac-utca 34), vagy az Áczai Henrik (Piac-utca 24) könyvesboltjának pénztáránál. — Alkalmi apróhirdetés 10 szög 8000 korona, minden további szó 800 korona. — Vastagbetűsítő és levelezés 1600 K.

Lakás

- Különbejárati csinosan butorozott szoba** kiadó. Török Bálint-utca 25. 179
- Központban kiadó tiszta utcai szoba** butorozva vagy üresen uri embernek. Simorffy-utca 11. 178
- Különbejárati utcai butorozott szoba** kiadó. Péterfia-utca 60. szám Lakner József. 175
- Elcserelem két szoba, fürdőszobás udvari modern lakásomat közeli kertszélességben lévő kétszobással.** Boldogfalva u. 11. 215
- Butorozott szoba kiadó Széchenyi-utca 11. Földszint.** 180
- Ingyen adom két nagy szoba, előszoba, nagy konyha, kamara és mellékhelyiségekkel álló földszinti lakásomat annak, ki elcserelem hasonló méretű belvárosi lakásával. Lehet bármely emeleten is. Ispóty-utca 7. Háztulajdonos.** 1060
- Két utcai különbejárati butorozott szoba teljes ellátással is azonnal kiadó.** Varga-utca 24. 243
- Elcserelem 1 szoba, konyha, speizos lakásomat hasonlóval.** Bószörményi-ut 19. szám. 244
- Piac 77. Különbejárati butorozott szoba kiadó.** 228
- Szép butorozott szoba esetleg ellátással is kiadó.** Iskola utca 8. 230
- Butorozott szobát melléktúlcán keres uri ember délutáni órákra. Ajánlatot Tiszántúli Hírlaphoz „Különbejárati” jellegre kérek.** 251

- Márványmezők cementlapok, betonárak, sírkövek, mindenfajta építési anyagok legolcsóbban beszerezhetőek Debreceni Működgyárnál, Fűrdő-utca 2. Telefon 10-98.** 249
- Piac központban 77. Négy helyiség lakható is, hőgőfűtőrendszerrel, rendelőknek, üzemenek átadó.** 229
- Főtéren megfelelő helyiséggel rendelkezem. Varródához perfect varró nő társnőt keresek. Cim a kiadóban.** 235
- Burgonya kapható házhoz szállítva, Piac-utca 61.** 286
- Négy polgárit végzett fiu tanulnak ajánlkozni férfi vagy női szabósághoz. Cim Szedlák és Vámos.** 227
- Tűzli a vagonféltében és apritva legolcsóbban beszerezhető Erdélyi fűtőházaknál, Fűrdő-utca 2. Telefon 10-98.** 252
- Ióminőségű téglák és cserép Tóth és Sebestyén építésszek téglyárában kapható legolcsóbban. Megbízott Betus József, Zöldfa-utca 8.** 250
- Östörtörtől kezdve friss zöld csöves borsó kapható Péterfia 19.** 177
- 4 szobás modern központi lakásomat elcserelem vagy átadom. Cim Hajdúföld-nél** 1053
- Terméskő, falazásra alkalmas, kapható a Debreceni Működgyárban, Fűrdő-utca 2. szám.** 248
- Gazdaszónynak elmerne vidékre, pusztára, helyben magános nő. Görbe-utca 15. szám.** 1070

Már most megrendelhető TÉLI KABÁT

korona részletfizetés mellett **TEGDÉS JÁNOS** szabónál **PÉTERFIA-UTCA 42.**

Kereslet

- Kovács, kocsigyártó tanuló felvesz Riecz Henrik kocsigyáros, Hatvan-utca 58.** 6981
- Okleveles gyorsíró gépirással iró-dai alkalmazást keres — Cim a kiadóban** 134
- Konyhaleányok a belső klinikai telepre felvételnél (volt közkörház).** 222
- Tejet nagyobb mennyiségben keresek megvételre. Cim Miklós-utca 15. szám. Keresztépület.** 216
- Kiszolgálóleány illatszernakmához értő, csakis szakmabeli felvételt. Illatszertár, Piac-u. 21.** 218
- Használt jókarban levő tennis rakettet vennék. Kollár, Werbőczy 10.** 1067
- Németül, franciául beszélő érettségizett izr. tiatalember helyben vagy vidéken megfelelő állást keres. Cim a kiadóhivatalban.** 283
- Kaszáló Akasztadombon bérbeadó. Érdeklődők pénteken este 6 órakor Széchenyi-utca 13. szám alatt adják be ajánlatukat.** 238
- Kádársegéd felvételi k Széchenyi-utca 22. szám.** 225
- Fiatall holtiszolgát felveszek. Békés Lajos.** 226
- Egy háromrészes ablak 230 és 150 méret, azonnali megvételre kerestetik.** 231
- Pénzbesszélő vagy hasonló állást keres óvadékkal.** 253
- Javításhoz és csépléshez vizsgázott fűtőt keresek. Cim Eötvös-utca 87.** 245

Ajánlat

Vegye tudomásul!!!
1 liter ezerjő 18.600, 1 ltr Siller 15.600 K
Tokánál Szentanna-utca 1. 7085

Postai dobozok kaphatók különböző nagyságban. Könyvnyomda, Piac 59.

Gazdálkodók figyelmébe! Juhászbundák, bekecsok kaphatók, megrendelést és javítást legjutányosabban készít Barkó szűcs. Nyil-u. 21. 191

Portállonlítésnél nélkülözhetetlen a

Olvassa a
HAJDUFÖLD-et

Eladás

- Schöberl ágy mokett behuzattal, uhu bagoly kitömött, óriási példány, eladók.** Diószegi utca 3. Árpád-tér sarok. 223
- Használt vízvezetési kagyló leöntővel, csövekkel eladó.** Arany János-u. 33. 1065
- Eladó egy korcsmai kimézőpult és egy sörhűtő. Vigkedvő Mihály-u. 67.** 1068
- Zsakettöltőny eladó.** Csapó-utca 4. emeleten. 1071
- Két rézzel diszített vaságy, két éjjeli szekrény, egy mosdó márvánnyal, egy pítüsdívány olcsón, külön is eladó.** Nyil-utca 124. Kraft. 1066
- Főtéren asztalosműhely teljes berendezései eladó 3.000.000 millióért.** Arany János utca 8. 242
- Fűrdőszoba berendezés teljes felszeréssel eladó. Cim a kiadóhivatalban** 289
- Eladó női varrógép, új, legújabb rendszerű. Ára 2 millió. Varga-utca 42.** 246
- 644 négyzetméteres kertben, minden célra alkalmas, háromszobás ház — a kisállomás közelében — kedvező fizetési feltételekkel eladó esetleg butorral, vagy több évre bérbeadó. Sesztina-u. 8. 247**

Vegyés

Pünköszt elsőnapján egyéves farkaskutya elveszett. Kérem a nyomra vezetőt a Közsékségi Áruházba (Csapó-u. 9) jelentse be, hol jutalomba részesül. 240

Saját érdekében vágja ki ezt a hirdetést!

Ha Pesten olcsó és tiszta szállodában akar lakni, keresse fel az

UNIO-SZALLODÁT

a város központjában
VII. Hársfa-utca 4. Telefon I. 19 75
Rákóczi ut és Erzsébet körút közelében
Féregmentes, kényelmes szobák **35 ezer kor-tól 70 ezer koronáig.**
Ezen hirdetés felmutatója 10 százalék engedményt kap! **Ujjonan átalakítva!**

„LeCoq”

a világ legjobb
növényi cipő-
pasztája

minden színben.

Magyarországon is forgalomba került.

**Kérje az eredeti kakas
védjegyű cipőpasztát**

Okvetlen próbálja ki! Meglepető eredményről fog meggyőződni! Speciális tulajdonságai: Minden foltot eltávolít, bőrt eredeti színben tartja, repedéstől megóvja, nagyon fényessé és vízhatlanná teszi.

Minden gazda tudja,

hogyan
KWIZDA-FLUID
(Kwizda restitutions fluidja)

KWIZDA marha-tápszere

KWIZDA sertés-tápszere

gazdaságában nélkülözhetetlen, mivel ezek az állatok egészségét és erejét fenntartják.

Ezen bevált hátszerek

ismét mindenütt kaphatók

gyógyszertárakban, drogeriákban és háztartási cikkek kereskedésében, vagy közvetlen a raktárból

Gyógyszertár Szent Lélekhez, Budapest, Király-utca 12. szám.

Hirdet a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat